

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука
Факультет декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 07. ЕТИКА. ЕСТЕТИКА

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
Спеціальність	В4 Образотворче мистецтво та реставрація
Спеціалізація	
Освітня програма	«Образотворче мистецтво та реставрація»
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	II курс (3-й семестр)
Кількість кредитів ЄКТС	3 кредити / 90 годин
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 20 годин
	Семінарські – 25
	Практичні –
	Самостійна робота – 45 годин
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Викладач	<i>Сосік Ольга Даніїлівна</i> доцент кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти, кандидат мистецтвознавства
Контактна інформація викладача	E-mail: olhasosik@gmail.com
Ресурси комунікації з викладачем	https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystancijne-navchannya
Дні занять	Згідно розкладу
Консультації	За домовленістю з викладачем

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Дисципліна «Етика. Естетика» спрямована на формування цілісного уявлення про основні етичні та естетичні категорії, їх історичний розвиток і значення для осмислення мистецтва та сучасної культури. У межах етичного блоку розглядаються предмет і основні категорії етики, питання культурної апропріації та актуальні моральні проблеми у світовому й українському контекстах. Естетичний блок охоплює становлення естетичної думки від Античності, Візантії та готики до Відродження, бароко й класицизму, світоглядні засади естетики XIX століття у працях А. Шопенгауера, Дж. Раскіна, В. Пейтера та О. Уайлда, а також естетичні принципи романтизму, реалізму, естетизму, прерафаелітизму, Руху мистецтв і ремесел, декадансу та символізму. Окрему увагу приділено трансформації естетичних уявлень у мистецтві XX століття на прикладі модерну, авангарду, дадаїзму, поп-арту та концептуалізму.
Мета й завдання навчальної дисципліни	Мета дисципліни «Етика. Естетика» полягає у формуванні в студентів теоретичний основ категорій моралі, естетики у контексті соціуму та мистецтва. знати: – основні філософські підходи до етики — від античної філософії до сучасних етичних теорій; – теоретико-методологічні засади етики та естетика; – етичні стандарти у професійній діяльності; – ключові концепції естетики від античності до сучасності, такі як платонізм, класицизм, романтизм, модернізм тощо. – естетичні наративи в мистецтві різних епох; – етапи еволюції поняття краси і прекрасного в контексті мистецтва. вміти: – критично осмислювати суспільні, культурні та художні процеси, застосовуючи етичні та естетичні підходи; – аналізувати твори мистецтва, крізь призму естетичних наративів епохи; – орієнтуватися в естетичних теоріях дотичних до образотворчого мистецтва.
Передумови вивчення дисципліни	Навчальні дисципліни, вивчені раніше: Вступ до мистецтвознавства Історія мистецтва. Теорія мистецтва та аналіз творів.

	Філософія мистецтва Соціологія мистецтва Україна: Історія. Культура. Мистецтво
Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі мистецтвознавства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів даної галузі, а також суміжних спеціальностей, зумовлених комплексним підходом, проведення досліджень, та/або здійснення інновацій, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, духовні, моральні цінності суспільства, наукові досягнення, розуміти історію і закономірності розвитку предметної області, її місця в загальній і мистецькій картині світу. ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Фахові (предметно-специфічні) компетенції спеціальності (ФК)	СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

Структура навчальної дисципліни

Назва модулів і тем	Кількість годин			
	усього	лек	сем	срс
Семестр 3				
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Етика				
Тема 1. Введення в етику	9	2	2	5
Тема 2. Категорії етики	9	2	2	5
Тема 3. Питання культурної апропріації.	9	2	2	5
Тема 4. Моральні проблеми сучасності у світовому та українському контексті	11	2	4	5
Разом за змістовим модулем 1	38	8	10	20
Модуль 2				
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Естетика				
Тема 5. Становлення і розвиток Естетики як філософського напрямку в контексті мистецтва (Античність. Візантія. Готика).	9	2	2	5

Тема 6. Розвиток естетичної думки в контексті мистецтва Відродження, Барокко та Класицизму.	9	2	2	5
Тема 7. Джерела світоглядних засад естетики в мистецтві XIX ст. (Шопенгауер, Раскін, Пейтер, Оскар Уайлд).	9	2	2	5
Тема 8. Естетичні ознаки мистецтва XIX ст. (Романтизм, Реалізм, Естетизм та Рух прерафаелітів, Рух мистецтв і ремесл, Декаданс, Символізм).	13	4	4	5
Тема 9. Естетика мистецтва XX ст. (Модерн, Авангард, Дадаїзм, Поп-арт, Концептуалізм).	11	2	4	5
Разом за змістовим модулем 2	52	12	15	25
Усього годин за Семестр 3	90	20	25	45

Рекомендовані джерела інформації

1. Адорно Т. *Теорія естетики*. Київ : Основи, 2002. 518 с.
2. Гільдебранд Д. *Етика*. Львів: Видавництво УКУ, 2012. 445 с.
3. Джон Раскін «Лекції про мистецтво» / Ruskin J. Lectures on a <https://www.lancaster.ac.uk/media/lancaster-university/content-assets/documents/ruskin/20LecturesonArt.pdf>
4. Кінг Р. Леонардо і тайна вечере. Київ: ArtHuss, 2020. 352 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1YTq99sBXm-WocuObUfHvW3Qh4iHNoWHs/view>
5. Левчук Л. Панченко В. Оніщенко О. Кучерюк Д. *Естетика*. Київ, 2021. 520 с.
6. Мазурик М. Онтологічний вимір етичних категорій добра і зла. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/6396/1/05.pdf>. С. 25 – 31.
7. Малахов В.А. *Етика: курс лекцій*. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2014. 214 с.
8. Мовчан В. С. *Естетика: навчальний посібник*. Київ: Знання, 2011. 527 с. URL: <https://textbook.com.ua/etika-ta-estetika/1473446665>
9. Омельчук О. М. Гуманістичні уявлення про поведінку людини у філософії епохи Відродження. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. № 3, 2011. С. 438 – 448
10. Оскар Уайльд «Занепад брехні» / Oscar Wilde «The Decay of Lying» <http://virgil.org/dswo/courses/novel/wilde-lying.pdf>
11. Панченко В.І. Мистецтво в контексті культури. Київ, 2008
12. Платон. *Банкет* // *Філософія стародавнього світу*. Кн.1. Київ, 2002
13. Уварова Т. С. Естетика (для творчих спеціальностей): навч. посіб. Херсон : ОЛДІ-плюс, 2020. 319 с.
14. Уолтер Пейтер «Нариси історії Ренесансу» / Walter Pater «Studies in the history of the Renaissance» <https://archive.org/details/studiesinhistor00pategoog/page/n18/mode/2up>

15. Ярошенко Т. М. Етика сучасності: феномен гібридизації. Український соціум. №1(160), 2017. с. 8–19. https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2017/01/8-19_no-1_vol-60_2017_UKR.pdf

16. Сосік О. Д. Мотив потопельника в художніх творах доби fin de siècle. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Мистецтвознавство. Київ, 2019. Вип. 41. С. 233–240. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.41.2019.188705>

17. Витоки декадансу в європейському образотворчому мистецтві другої половини XIX – початку XX століть. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: наук. зб. Рівне : РДГУ, 2018. Вип. 28. С. 87–91. <https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi28.77>

18. Вежбовська Л. Експериментально-дослідна робота Казимира Малевича в галузі художньої культури. Культура і мистецтво у сучасному світі. №20, 2019. с. 228–237.

19. Культурна апропріація в соціальних відносинах. ВІСНИК НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право. Випуск 2 (50), 2021 с. 28–32 URL: <http://socio-journal.kpi.kiev.ua/archive/2021/2/6.pdf>

Методи контролю та розподіл балів

Назви змістових модулів і тем	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Етика. Теми 1-4.	вересень-жовтень	Конспектування, виконання самостійних завдань, поточний контроль, тестування	44
Змістовий модуль 1. Естетика. Теми 5-9.	листопад-грудень	Конспектування, виконання самостійних завдань, поточний контроль, тестування. Диференційовані залік	56
Разом за Семестр 3			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	

82–89	B	добре	зараховано
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне, програмне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	<i>Проектор</i>
Необхідні засоби	<i>Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи тощо</i>
Програмне забезпечення	<i>Microsoft Office</i>
Матеріали, інструменти	<i>Демонстраційний дидактичний матеріал. Ілюстративний матеріал, альбоми, каталоги, слайди, презентації.</i>

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Під час роботи над завданнями порушення академічної доброчесності є неприпустимим: при використанні Інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання. Усі роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до перегляду у разі його відсутності. Здобувачі зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Здобувачі зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Творчі роботи надаються викладачеві з усіма начерками, пошуковими ескізами до проміжних етапів виконання, що підтверджують авторство.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних

занять	причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному (онлайн) режимі за погодженням із викладачем, з презентацією виконаних завдань під час консультації викладача. Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Недопустимі запізнення на заняття без поважної причини.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем в межах 50% звичайної оцінки.
Політика щодо правил поведінки на заняттях	Навчальна дисципліна передбачає роботу в колективі. Під час занять здобувач повинен обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності він має право на дозвіл вийти з аудиторії. Вітається власна думка, авторські пропозиції з теми заняття, що базуються на аргументах, зібраних під час практичних або самостійних занять.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18:00). Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни; 2) в полі тексту листа позначити ПІБ здобувача, який звертається (анонімні листи не розглядаються); 3) файли підписувати так: прізвище_завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та здобувачами.

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни: <https://kdidpamid.edu.ua/academy/robochi-programy->

[navchalnyh-dyscyplin-ta-inshi-navchalno-metodychni-materialy-kafedry-mystecztvoznavstva-i-mysteczkoyi-osvity/](#)

Розробник силабусу
навчальної дисципліни _____ Ольга СОСІК

Гарант освітньої програми
(підписи, прізвища, ініціали) Кашшай О.С.

Завідувач кафедри
(підписи, прізвища, ініціали) Кашшай О.С.

Силабус затверджено
на засіданні кафедри мистецтвознавства та мистецької освіти
(назва кафедри)
від 27 » серпня 2026 р., протокол №1